

1.

אמר רבי אלעזר: שני דברים אינן ברשותו של אדם ועשאו הכתוב כאילו ברשותו, ואלו הן:
בור ברשות הרבים וחמץ משש שעות ולמעלה.

2.

"שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם" - מה תלמוד לומר? והלא כבר נאמר "לא יראה לך שאר בכל גבלך"?
לפי שנאמר "לא יראה לך שאר" - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה דלא קביל עליה
אחריות.

יכול יטמין ויקבל פקדונות דקביל עליה אחריות מן הנכרי?
תלמוד לומר: "לא ימצא".

אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר. נכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר מניין?
תלמוד לומר: "לא ימצא בבתיכם".

אמר אביי: איפוך;

רבא אמר: לעולם לא תיפוך, וארישא קאי;

והאי תנא מיהדר אהיתירא ונסיב לה קרא לאיסורא?!

משום שנאמר "לך" "לך" תרי זימני.

אין לי אלא שבבתיכם, בבורות בשיחין ובמערות מניין?

תלמוד לומר: "בכל גבלך".

ועדיין אני אומר: בבתיים - עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי;
בגבולין - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה; מניין ליתן את האמור של זה בזה ושל זה
בזה? תלמוד לומר: "שאר" "שאר" לגזירה שוה:

נאמר שאר בבתיים - "שאר לא ימצא בבתיכם"; ונאמר שאר בגבולין - "לא יראה לך שאר";

מה שאור האמור בבתיים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים, אף שאור

האמור בגבולין עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים,

ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה, אף שאור האמור בבתיים

שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.

נכרי שנכנס לחצירו של ישראל ובציקו בידו - אין זקוק לבער.

הפקידו אצלו - זקוק לבער.

יחד לו בית - אין זקוק לבער,

שנאמר "לא ימצא".

אמר רב פפא: ארישא קאי, והכי קאמר:

רב אשי אמר: לעולם אסיפא קאי

הניחא למאן דאמר דבר הגורם לממון כממון דמי, אלא למאן דאמר לאו כממון דמי, מאי איכא למימר?
שאני הכא, דאמר "לא ימצא".

איכא דאמרי:

הניחא למאן דאמר דבר הגורם לממון לאו כממון דמי, היינו דאיצטריך "לא ימצא", אלא למאן דאמר כממון דמי, "לא
ימצא" למה לי?!

איצטריך: סלקא דעתך אמינא: הואיל וכי איתיה - הדר בעיניה, לאו ברשותיה קאי - קמשמע לן.

למימרא דשכירות קניא?! והתנן:

אף במקום שאמרו להשכיר - לא לבית דירה אמרו, מפני שמכניסין לתוכו עבודה זרה. ואי סלקא דעתך

דשכירות קניא, כי קא מעייל, לביתה דנפשיה קא מעייל!

שאני הכא, דאפקיה רחמנא בלשון "לא ימצא" - מי שמצוי בידך, יצא זה שאינו מצוי בידך.

3.

נכרי שהלוח את ישראל על חמצו (והרהינו אצלו ואמר ליה קנה מעכשו) - אחר הפסח מותר בהנאה;
וישראל שהלוח את נכרי על חמצו(והרהינו אצלו ואמר ליה קנה מעכשו) - אחר הפסח אסור בהנאה.

ישראל שהלוח לנכרי על חמצו (והרהינו אצלו אבל לא אמר ליה קנה מעכשו)- לאחר הפסח אינו עובר;

משום רבי מאיר אמרו: עובר.

אבל נכרי שהלוח לישראל על חמצו (והרהינו אצלו אבל לא אמר ליה קנה מעכשו) - לאחר הפסח דברי הכל עובר.

נכרי שהרהין פת פורני אצל ישראל - אינו עובר.

ואם אמר לו הגעתיך - עובר.

- A. "שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם" - מה תלמוד לומר? והלא כבר נאמר "לא יראה לך שאר בכל גבלך"?!
 B. לפי שנאמר "לא יראה לך שאר" - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה דלא קביל עליה אחריות.
 C. יכול יטמין ויקבל פקדונות דקביל עליה אחריות מן הנכרי?
 D. תלמוד לומר: "לא ימצא".
 E. אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר. נכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר מניין?
 F. תלמוד לומר: "לא ימצא בבתיכם".
 i. אמר אביי: איפוך;
 ii. רבא אמר: לעולם לא תיפוך, וארישא קאי;
 1. והאי תנא מיהדר אהיתירא ונסיב לה קרא לאיסורא?!
 2. משום שנאמר "לך" "לך" תרי זימני.
 G. אין לי אלא שבבתיכם, בבורות בשיחין ובמערות מניין?
 H. תלמוד לומר: "בכל גבלך".
 I. ועדיין אני אומר: בבתיים - עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי; בגבולין - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה; מניין ליתן את האמור של זה בזה ושל זה בזה?
 J. תלמוד לומר: "שאר" "שאר" לגזירה שוה:
 נאמר שאר בבתיים - "שאר לא ימצא בבתיכם"; ונאמר שאר בגבולין - "לא יראה לך שאר";
 מה שאור האמור בבתיים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים, אף שאור האמור בגבולין עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים, ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה, אף שאור האמור בבתיים שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.
 K. נכרי שנכנס לחצירו של ישראל וביציקו בידו - אין זקוק לבער.
 L. הפקידו אצלו - זקוק לבער.
 M. יחד לו בית - אין זקוק לבער,
 N. שנאמר "לא ימצא".
 i. אמר רב פפא: ארישא קאי, והכי קאמר;
 ii. רב אשי אמר: לעולם אסיפא קאי
 הניחא למאן דאמר דבר הגורם לממון כממון דמי, אלא למאן דאמר לאו כממון דמי, מאי איכא למימר?!
 O. שאני הכא, דאמר "לא ימצא".
 איכא דאמרי:
 P. הניחא למאן דאמר דבר הגורם לממון לאו כממון דמי, היינו דאיצטריך "לא ימצא", אלא למאן דאמר כממון דמי, "לא ימצא" למה לי?!
 איצטריך: סלקא דעתך אמינא: הואיל וכי איתיה - הדר בעיניה, לאו ברשותיה קאי - קמשמע לן.
 למימרא דשכירות קניא?! והתנן:
 אף במקום שאמרו להשכיר - לא לבית דירה אמרו, מפני שמכניסין לתוכו עבודה זרה. ואי סלקא דעתך דשכירות קניא, כי קא מעייל, לביתיה דנפשיה קא מעייל!
 Q. שאני הכא, דאפקיה רחמנא בלשון "לא ימצא" - מי שמצוי בידך, יצא זה שאינו מצוי בידך.
 R. נכרי שהלוא את ישראל על חמצו (והרהינו אצלו ואמר ליה קנה מעכשו) - אחר הפסח מותר בהנאה;
 S. וישראל שהלוא את נכרי על חמצו (והרהינו אצלו ואמר ליה קנה מעכשו) - אחר הפסח אסור בהנאה.
 T. ישראל שהלוא לנכרי על חמצו (והרהינו אצלו אבל לא אמר ליה קנה מעכשו) - לאחר הפסח אינו עובר;
 U. משום רבי מאיר אמרו: עובר.
 V. אבל נכרי שהלוא לישראל על חמצו (והרהינו אצלו אבל לא אמר ליה קנה מעכשו) - לאחר הפסח דברי הכל עובר.
 W. נכרי שהרהין פת פורני אצל ישראל - אינו עובר.
 X. ואם אמר לו הגעתיך - עובר.

מכילתא דרבי ישמעאל בא - מס' דפסחא פרשה י ד"ה בראשון בארבעה

- A. "בבתיכם" למה נאמר?
G. לפי שנאמר "בכל גבולך", שומע אני כמשמעו?
H. ת"ל "בבתיכם" - מה בתיכם ברשותכם, אף גבולך ברשותך. -
יצא חמצו של ישראל שהוא ברשות נכרי - אף על פי שיכול לבערו, אבל אינו ברשותו; יצא חמצו של נכרי שהוא ברשות ישראל, וחמץ שנפלה עליו מפולת - אף על פי שהוא ברשותו, אבל אינו יכול לבערו.

מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יב פסוק (יט) שבעת

- A. "שאר לא ימצא בבתיכם" -
C. מכלל שנא' "לא יראה לך שאר", > יכול יטמין ויקבל פקדון?
D. ת"ל "שאר לא ימצא בבתיכם".
או "לא ימצא", < יכול אי אתה רואה לאחרים?
B. ת"ל "לך" - לך אי את רואה; רואה אתה לאחרים. (ת"ל לך)
E. יכול לא דבר הכת' אלא בגוי שלא כיבשתו, אבל גוי שכיבשתו והשכרתה לו ביתך ושרוי עמך בחצר שלך מניין?
F. ת"ל (לו') "שאר לא ימצא בבתיכם",
I. ועדיין אני אומ' שבבית אסור בכל יראה ובכל ימצא ושל אחרים מותר, שבשדות מותר להטמין ולקבל פקדון ושל אחרים יהא אסור?
J. ת"ל "שאר" "שאר" לגזירה שוה -
מה שאר האמור להלן לך ולא לאחרים, אף שאר האמ' כאן לך ולא לאחרים; ומה שאר האמור להלן הרי הוא בכלל כל יראה ובל ימצא, אף שאר האמור כן הרי הוא בכלל כל יראה ובל ימצא.
רבן שמע' בן גמליאל אומ':
A. והלא בכלל כל יראה (ו)בל ימצא היה - מה ת"ל "לא ימצא"?
Q. את שמצוי לך - את זקוק לבערו; את שאין מצוי לך - אי(ן) אתה זקוק לבערו.
מיכן אתה אומ': חמץ שנפלה עליו מפולת או שנפלה לתוך הבור או לתוך הדות או לתוך הפיטוס - אם יכולין (ה)כלבים וחזירין לחפש אחריו ולהוציאו - אתה חייב וזקוק לבער אותו; ואם לאו - אי אתה זקוק לבערו.
K. נכרי שבא לביתו של יש' וחמץ בידו - אין זקוק לו;
L. הפקידו לו - חייב לבערו, שנא' "לא יראה לך שאר".
M. ייחד לו בית ונתנו בתוכו - אין זקוק לו.

תלמוד ירושלמי מסכת פסחים פרק א דף כז טור ג/ה"ג

- C. "לא יראה לך" - הייתי אומר הפקיד אצלו יהא מותר?
D. תלמוד לומר "לא ימצא בבתיכם".
N-L. אי "לא ימצא בבתיכם", הייתי אומר ייחד לו בית יהא אסור?
תלמוד לומר "לא יראה לך" -
הא כיצד? הפקיד אצלו אסור; ייחד לו בית מותר.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ד:א-ז

- C. כתוב בתורה "לא יראה לך חמץ" – יכול אם טמן אותו או הפקיד אותו ביד גוים לא יהיה עובר?
D. תלמוד לומר "שאור לא ימצא בבתיכם" - אפילו הטמינו או הפקידו.
- G. יכול לא יהיה עובר אלא אם כן היה החמץ בביתו, אבל אם היה רחוק מביתו, בשדה או בעיר אחרת, לא יהיה עובר?
H. תלמוד לומר "בכל גבולך" - בכל רשותך.
יכול יהא חייב לבער מרשותו חמץ של גוי או של הקדש?
B. תלמוד לומר "לא יראה לך" - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.
הא למדת
שחמץ של ישראל, אם הניחו ברשותו, אפילו טמון ואפילו בעיר אחרת ואפילו מופקד ביד גוים, הרי זה עובר משום לא יראה ולא ימצא,
וחמץ של הקדש, או של גוי שהיה אצל ישראל, אפילו היה עמו בבית, הרי זה מותר מפני שאינו שלו,
E. ואפילו היה של גר תושב שיד ישראל שולטת עליו, אין כופין אותו להוציא החמץ מרשותו בפסח.
*אבל צריך לעשות מחיצה גבוהה עשרה טפחים בפני חמצו של גוי, שמא יבוא להסתפק ממנו,
*אבל של הקדש אינו צריך, מפני שהכל פורשין מן ההקדש, כדי שלא יבואו לידי מעילה.
- גוי שהפקיד חמצו אצל ישראל –
D-C. אם קבל עליו ישראל אחריות, שאם אבד או נגנב ישלם לו דמיו - הרי זה חייב לבערו; הואיל וקבל עליו אחריות, נעשה כשלו.
B. ואם לא קבל עליו אחריות - מותר לקיימו אצלו, ומותר לאכול ממנו אחר הפסח, שברשות הגוי הוא.
- *גוי אנס שהפקיד חמצו אצל ישראל –
*אם יודע הישראלי שאם אבד או נגנב, מחייבו לשלמו, וכופהו ואונסו לשלם אע"פ שלא קבל אחריות, הרי זה חייב לבערו, שהרי נחשב כאילו הוא שלו, מפני שמחייבו האנס באחריותו.
- ישראל שהרהין חמצו אצל הגוי –
R. אם אמר לו: אם לא הבאתי לך מעות מכאן ועד יום פלוני, קנה חמץ זה מעכשיו - הרי זה ברשות הגוי, ואותו החמץ מותר לאחר הפסח,
*והוא שיהיה אותו זמן שקבע לו קודם הפסח,
V. ואם לא אמר לו קנה מעכשיו - נמצא אותו החמץ כאילו הוא פקדון אצל הגוי, ואסור בהנייה לאחר הפסח.

"שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם" –

מה תלמוד לומר? והלא כבר נאמר "לא יראה לך שאר בכל גבלך"? (שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.)

לפי שנאמר "לא יראה לך שאר" - יכול יטמין ויקבל פקדונות מן הנכרי?
תלמוד לומר: "לא ימצא בבתיכם".

[יכול אי אתה רואה לאחרים?

ת"ל "לך"] - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה
אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר. נכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר מניין?
תלמוד לומר: "לא ימצא בבתיכם".

אין לי אלא שבבתיכם, בבורות בשיחין ובמערות מניין?
תלמוד לומר: "בכל גבלך".

[לפי שנאמר "בכל גבולך", שומע אני כמשמעו?

ת"ל "בבתיכם" - מה בתיכם ברשותכם, אף גבולך ברשותך.]

ועדיין אני אומר: בבתיים - עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי;

בגבולין - שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה; מניין ליתן את האמור של זה בזה ושל זה בזה? תלמוד לומר: "שאר" "שאר" לגזירה שוה:

נאמר שאר בבתיים – "שאר לא ימצא בבתיכם"; ונאמר שאר בגבולין – "לא יראה לך שאר";
מה שאור האמור בבתיים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים, אף שאור האמור בגבולין עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרים,

ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה, אף שאור האמור בבתיים שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.